

Musketinkuulia perunapellossa

Suomen sodan Siikajoen taistelusta tulee kuluneeksi 200 vuotta

KOTI SOTATANTEREELLA

Helge Murtovaara
Kaleva

SIIKAJOKI Vaikka Suomen sodan suomalaisotilaiden torjuntavoitosta Siikajoen kirkonmäellä tulee tänään kuluneeksi tasan 200 vuotta, eivät tapahtumat pääse unohtumaan ainakaan Pappilankujalla asuvien Reija ja Veikko Laurukaisen elämästä.

Pariskunta esittelee keittiön pöydän ääressä perunapellossa vuosien varrella löytyneitä vanhoja rautakuulia ja kolikoita. Löytöjä on tullut vastaan myös nurmikkoja haravoissa.

"Kun tontilla tulee touhuttua, asioita katsookin koko ajan aivan erilaisella mielellä kuin josakin muualla. Jos joku kivi tulee vastaan, tulee sitä ensimmäiseksi hieman varmuuden vuoksi koputeltua", Reija Laurukainen sanoo.

Veikko Laurukainen luonnehtii elämää aarteen etsimiseksi. Taistelualue on toki sen verran laaja, että löytymättä on vielä melkoinen määrä Suomen sodan aikaista rautaromua.

Ihmiset haluavat tutustua paikkoihin

Monet ihmiset haluavat tutustua vanhoihin taistelupaikkoihin, ja joskus ihmisiä tavatessakin tulee Laurukaisille puheenaihetta Siikajoen taistelun aikaisista asioista. Vaikka taisteluja käytiin aika laajalla alueella, päätaistelu käytiin Siikajoen kirkon ja pappilanseudulla.

"Kun ikää tulee enemmän, osaa historiaa myös enemmän arvostaakin. Nuorempana ei ehkä asioita pysty niin hyvin hahmottamaan", miettii Veikko Laurukainen.

Reija Laurukaisen mukaan joskus tulee itsekkin leikittyä ajatuksella siitä, millaista näillä seuduilla olisi asua, jos Suomi olisi aikoinaan jäänyt Ruotsin valan alle.

"Sitä saakin hiukan miettiä, mutta minusta tuntuu, etteivät asiat välttämättä näin hyvin olisi", jatkaa Veikko Laurukainen ajatusta.

Siikajoki-seuran puheenjohtajan Kalevi Kiviniityn mukaan 200 vuotta sitten talvi oli erilainen. Siikajoki oli jäässä, ja sen yli pystyi karauttamaan hevosella yli ja vetämään tykkejäkin.

"Kyllä siinä nytkin voisi pienen kahakan pitää, jos olisi aikaa ruveta tappelemaan", arvelee Veikko Laurukainen.

Suomalaisuuden juuret tutuksi nuorisolle

Entisille Siikajoen ja Ruukin kunnille kyseessä on oikeastaan identiteettiasia.

Siitä kertovat Siikajoen ja Revonlahden taistelujen muistomerkit, pappilan seinästä löytnyt suomalaisten ampuma tykinkuula.

Kiviniitty muistuttaa kuitenkin, että juhlimisessa kysymys ei ole sodankäynnin kunnioittamisesta, vaan sen merkityksestä Ruotsin vallan loppumisena ja Venäjän vallan alkamisena.

"Historioitsija luonnehtii Suomen sotaa ensimmäiseksi taisteluksi, josta alkoi Suomen itsenäisyyden tie. Mielestäni siinä näytettiin myös molemmille osapuolille, että suomalaisilla taistelijoilla on sisua."

Suomen sodan merkityksensä suomalaisille on myös hyvä kertoa nuorille. Yksi tapa se, että nuoret osallistuvat 200-vuotismuistojuhlan näytelmän tekemiseen.

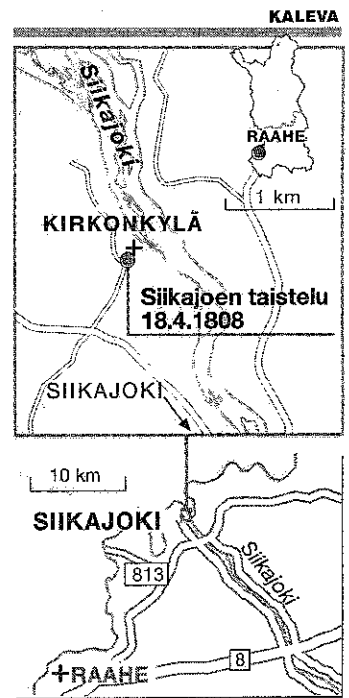
"Heille jää hyvä kuva silloisesta tilanteesta, kun he myös itse ottavat selvää asioista."

Uudenmaan Rykmentin panos Siikajoen taistelussa oli ratkaiseva, sen vuoksi 18. huhtikuuta on Uudenmaan prikaatin vuosipäi-

vä. Joukko-osaston risti on nimetty Siikajokiristiksi.

Siikajoen ja Revonlahden taisteluiden 200-vuotismuistojuhlaa vietetään Siikajoen Komppalinnassa sunnuntaina 20. 4. kello 13.30. Juhlapuhujana on dosentti Pekka Sutela.

Kaleva käy juttusarjassa Suomen sodan ratkaisevilla taistelupaikoilla Siikajokivarressa.

FAKTA

Siikajoella ensimmäinen kiivaampi taistelu

- ◆ Suomen sodan ensimmäiset kahakat käytiin Pyhäjoen Yppärissä, mutta varsinaisen taistelun syytyi Siikajoella, kun venäläiset saavuttivat Ruotsi-Suomen armeijan perääntyvät osastot.
- ◆ C.J. Adlercreutz aloitti viivytystaistelun 18.4.1808 Siikajoella. Kun venäläiset yrittivät saartaa suomalaisten joukot, aloittivat suomalaiset vastahyökkäyksen.
- ◆ Kirkonmäen jälkeen suomalaiset valtasivat pappilan ja sen lähiseudun.
- ◆ Kerttulan luona taisteltiin pidempään, mutta venäläisten täytyi lähteä pakoon Revonlahden suuntaan.
- ◆ Venäläisiä arvioidaan olleen taistelussa noin 4 000 ja suomalaisia noin 2 000. Molempien osapuolten tappiot olivat noin 200 miestä kaatuneina ja haavoittuneina.
- ◆ Venäläiset valtasivat Etelä-Suomen maaliskuun lopussa 1808.
- ◆ Suomalaisista koostuva Ruotsin sotaväki vetäytyi huhtikuussa Oulun eteläpuolelle.
- ◆ Suomen sota käytiin Venäjän ja Suomea isännöineen Ruotsin välillä helmikuussa 1808 - syyskuussa 1809.
- ◆ Sodan seurauksena Suomi liitettiin Venäjään.